

Överenskommelse om länsgemensamma rutiner för mottagande i grundsärskola och gymnasiesärskola

Överenskommelsen avser länsgemensamma kvalitetssäkrade rutiner för mottagande, uppföljning och utskrivning och reglerar bland annat ansvar för kompletterande utredningar, uppföljning och information till vårdnadshavare.

Länsöverenskommelsen är fastställd av Barnarenan den 30 maj 2022. Nästa uppdatering ska göras senast 30 juni 2023.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	2
2. Bakgrund.....	3
3. Syfte och mål.....	4
4. Målgrupper.....	4
5. Samverkan och ansvarsfördelning.....	4
6. Barnrättsperspektivet/samt ev. övriga perspektiv att beakta.....	4
7. Riktlinjer länsgemensamma rutiner för mottagande i grund- och gymnasiesärskolan.....	5

1. Inledning

1.1 Om överenskommelsen

Överenskommelsen träffas mellan Hälso-och sjukvården, Region Jämtland Härjedalen och kommunerna i Jämtlands län samt Jämtlands Gymnasieförbund.

I överenskommelsen finns riktlinjer för länsgemensamma rutiner för mottagande samt blanketter.

1.2 Ansvar

Barnarenan svarar för att årligen ta initiativ till att överenskommelse och riktlinjer följs upp och eventuellt revideras. Vid behov av revidering av riktlinjerna fastställs detta av den politiska Barnarenan.

Om någon yrkesgrupp ser behov av förändringar så kontaktar de Region Jämtland Härjedalens Barn-och utbildningssamordnare.

1.3 Giltighetstid och uppföljning

Överenskommelsen gäller från och med 2022-06-01. Nästa uppdatering ska göras senast 30 juni 2023 i och med de förändringar som sker för särskolan.

Uppföljning av överenskommelse, riktlinjer och blanketter sker årligen i de olika parternas verksamhet. I Hälso-och sjukvården, område Barn och unga vuxna.

Uppföljning av överenskommelse, riktlinjer och blanketter följs upp länsövergripande genom erfarenhetsbyte i dialogträffar. Vid behov tas initiativ till justeringar.

- På uppdrag av Barnarenan initierar barn och utbildningssamordnaren en årlig träff med kommunerna, Jämtlands gymnasieförbund och Hälso-och sjukvårdens delegater för mottagande i grund- och gymnasiesärskola

1.4 Implementering och spridning

Varje huvudman ansvarar för att genomföra en snabb och säker spridning/ information av överenskommelsens rutiner till berörd personal inom sin organisation. I det fall en huvudman har extern utförare till sina tjänster inom ansvarsområdet, ska huvudmannen informera om överenskommelsen. Överenskommelsen omfattar även externa utförare av verksamheten.

Varje verksamhet ansvarar för att kontinuerligt fortbilda och informera sin personal om såväl de länsgemensamma som de interna rutinerna vid utredning, bedömning, beslut, uppföljning och utskrivning avseende såväl målgruppens barn/ungdomar som dess vårdnadshavare.

Respektive huvudman svarar för att överenskommelse, riktlinjer, blanketter och handlingsplan är väl känd bland rektorer och personal i grundsärskolan samt gymnasiesärskolan.

Rektor, personal och sakkunnig samt den som på delegation har att fatta beslut om mottagande i grundsärskolan ska kunna ge saklig information om skolformen och ex information om LSS¹ insatser, till vårdnadshavare såväl i kommunerna, gymnasieförbundet som i Hälso-och sjukvården, Region Jämtland Härjedalens verksamheter samt kunna hänvisa vidare.

Skolverkets broschyr om grund- och gymnasiesärskolan (Grundsärskolan är till för ditt barn samt kort om gymnasieskolan) delges alla vårdnadshavare inför mottagande (bilaga 18).

1.5 Tillgänglighet och åtkomst till aktuella rutiner och blanketter

Varje huvudman ansvarar för att lägga in specifik information i blanketterna såsom exempelvis logotype och kontaktuppgifter.

Vid övriga förändringar i dokument och blanketter ska detta delges Region Jämtland Härjedalens barn- och utbildningssamordnare som därefter svarar för att det sprids vidare. Aktuella dokument om länsgemensamma rutiner för mottagande i grund- och gymnasiesärskola inklusive blanketter arkiveras på Region Jämtland Härjedalen.

Överenskommelsen finns publicerad på Region Jämtland Härjedalens samverkanssida. Överenskommelsen samt bilagorna ska finnas lätt tillgängliga på respektive kommuns hemsida.

2. Bakgrund

Vår gemensamma inriktning är att barnets/elevens behov till en kvalitetssäkrad placering inom rätt skolform och över tid ska sättas i första hand oavsett huvudman.

I utredning inför eventuell placering i grund- och gymnasiesärskola har kommun, gymnasieförbund och Hälso-och sjukvården inom Region Jämtland Härjedalen olika ansvar och skyldigheter kopplade till aktuell lagstiftning. Inom kommunerna finns olika tillgång till den adekvata kompetens som krävs för att kunna genomföra en komplett utredning av hög kvalitet. En överenskommelse mellan parterna om länsgemensamma rutiner för mottagande ger förutsättningar till att det inom länet finns en likvärdig, effektiv, rättssäker och kvalitetssäkrad process vid utredning, uppföljning och beslut avseende målgruppen samt att aktuell lagstiftning följs.

¹ LSS- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

3. Syfte och mål

3.1 Syfte med överenskommelsen

- Att få till en likvärdig och kvalitetssäkrad rutin för mottagande i grund- och gymnasiesärskolan som är gemensam i hela länet
- Att skapa en rättssäker rutin som är förenlig med aktuell lagstiftning
- Att genom samverkan och gemensamma rutiner höja såväl den formella kompetensen som erfarenhetskompetensen inom sakområdet
- Att kontinuerligt följa upp och förbättra arbetet med överenskommelsen inklusive bilagda riktlinjer vilket innefattar nedskrivna och tydliga rutiner för utredningen inkluderat lagstadgade bedömningar och beslut om mottagande. Gemensamma blanketter följs upp
- Överenskommelsen möjliggör ett likvärdigt bemötande i hela länet, vilket är till gagn för individen och dess vårdnadshavare. I mötet med vårdnadshavare skall korrekt information och/eller hänvisning ges oavsett om det är kommunens eller Hälso- och sjukvården, Region Jämtland Härjedalens, personal som möter vårdnadshavaren

4. Målgrupper

Överenskommelsen träffas mellan Hälso-och sjukvården, Region Jämtland Härjedalen och kommunerna i Jämtlands län samt Jämtlands Gymnasieförbund.

5. Samverkan och ansvarsfördelning

Överenskommelse ska följas av berörda parter.

5.1 När samverkan inte fungerar

I det fall det uppstår olika uppfattning i verksamheterna kring tolkning och tillämpning av denna överenskommelse och fastställda rutiner ska detta hänskjutas till ovanliggande ledningsnivå inom respektive organisation för samverkan och tolkning.

6. Barnrättsperspektivet/samt ev. övriga perspektiv att beakta

Barnet och hans/hennes vårdnadshavare ska erbjudas samtal där de får möjlighet att bearbeta sina tankar och känslor inför funktionshindret. Information ska ges om lagliga rättigheter såsom LSS och rätt till hjälp från Barn- och ungdomshabiliteringen.

6.1 Barnkonventionen:

Den 13 juni 2018 fattade Riksdagen beslut om att inkorporera FN:s konvention om barnets rättigheter i svensk lag den 1 januari 2020. Barnets rättigheter ska beaktas vid avvägningar

och bedömningar som görs i beslutsprocesser i mål och ärenden som rör barn. En inkorporering av barnkonventionen bidrar till att synliggöra barnets rättigheter. Det är ett sätt att skapa en grund för ett mer barnrättsbaserat synsätt i all offentlig verksamhet. Barnkonventionen handlar om barnets rätt att få sina grundläggande rättigheter och behov tillgodosedda.

Artikel 3 handlar om att alla åtgärder som rör barn ska i första hand det som bedöms vara barnets bästa beaktas. Begreppet ”barnets bästa” är konventionens grundpelare. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall och hänsyn ska tas till barnets egen åsikt och erfarenhet.

Artikel 12 handlar om barnets rätt att bilda och uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör hen. När åsikterna beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad. Det kan vara åsikter om bestämmelser i skollagen och i läroplanerna.

Artikel 23 handlar om barn med funktionsnedsättning. Barn med funktionsnedsättning ska kunna gå i skolan och vara med i samhället på andra sätt. Barnet och barnets familj ska få den hjälp de behöver och det är viktigt att barnets och vårdnadshavarnas röst lyfts fram under utredningarna.

Artikel 28 handlar om barnets rätt till utbildning. Alla barn ska gå i grundskolan. Barnets rätt till utbildning finns i bestämmelser i Regeringsformen och skollagen.

Artikel 29 handlar om vad barnet ska lära sig i skolan. Varje barn ska få utvecklas så mycket det går. Barnet ska vara väl förberett för sitt liv som vuxen.²

7. Riktlinjer läns-gemensamma rutiner för mottagande i grund- och gymnasiesärskolan

Överenskommelsen förutsätter att parterna följer riktlinjernas olika steg och punkter.

7.1 Den kommunala organisationen för mottagande av elev i särskolan

Det är kommunen³ som har ansvar för mottagande av elev i såväl grund- som gymnasiesärskola. Huvudmannen kommunen måste därför skapa en känd och rättssäker organisation för att kunna utreda/bedöma, mottaga, följa upp elev och besluta om byte av skolform eller avslut ifrån grund- och gymnasiesärskolan samt för att få bra övergångar mellan skolformerna.

Kommunen bör ha en handlingsplan som beskriver rutiner, ansvar och beslutsgångar för bedömningar, utredning, information till vårdnadshavare, mottagande, uppföljning och byte av skolform eller avslut från grund- och gymnasiesärskolan. Handlingsplanen ska göras väl känd i verksamheten samt delges berörda verksamheter.

² Barnkonventionen - UNICEF Sverige

³ Jämtlands gymnasium är likställd med ”kommunen” för mottagande i gymnasiesärskola för kommunerna Bräcke, Krokom, Ragunda, Åre och Östersund.

7.2 Läns-gemensamma underlag för kommunernas utredning

I länet har utarbetats gemensamma underlag för de fyra olika bedömningarna⁴ i utredningen. Dessa underlag gäller för kommunerna i Jämtlands län och Jämtlands gymnasieförbund. Detta ger stöd till en kvalitativ, rättssäker och likvärdig utredning inför beslut om mottagande i grund- och gymnasiesärskolan.

För dokumentation av de fyra olika bedömningarna finns en generell blankett framtagen som varje ansvarig bedömare skall använda sig av för dokumentation om barnet/eleven. Bedömningen ska undertecknas av ansvarig utredare/bedömare, bilaga 2.

7.3 Ansvar för utredning inför eventuellt mottagande i grund- och gymnasiesärskolan

Huvudmannen har ansvar för att utredningen med de fyra bedömningarna genomförs. Stöd för bedömningarna finns för elever i kommunens elevhälsokompetens och för förskolebarn inom Hälso-och sjukvården, Region Jämtland Härjedalen.

Psykologen inom elevhälsan är välkommen att kontakta aktuell psykolog på BUH, Barn-och ungdomshabiliteringen, för konsultation om hur en funktionsnedsättning kan påverka elevens kognition och beteende, eller för råd om utredningsmetoder.

Utredande skolläkare skall, i de fall diagnos intellektuell funktionsnedsättning ställs, erbjuda vårdnadshavare remiss till Barn- och Ungdomshabiliteringen för

- diskussion om möjlig medicinsk orsak till diagnosen och medicinsk utredning utifrån denna diskussion
- diskussion om behov av habiliterande insatser och utredning inför sådana

7.4 Samlad bedömning om rätt till mottagande i grund- och gymnasiesärskolan

Delegation från ansvarig nämnd om beslut om mottagande i grund- och gymnasiesärskolan bör ges till *en* utsedd tjänsteman i kommunen.

För kommunen gäller att följande handlingar ska ha kommit in inför utredningens samlade bedömning;

- Pedagogisk bedömning, bilaga 3 (skola) eller 4 (förskola)
- Medicinsk bedömning, bilaga 5
- Psykologisk bedömning, bilaga 6
- Social bedömning, bilaga 7
- Vårdnadshavares ansökan om att barnet/eleven ska tas emot i särskolan, bilaga 1
- Personbevis för vårdnadshavare och vart barnet/eleven är skriven

7.5 Åtagande för Hälso-och sjukvården, Region Jämtland Härjedalen:

Region Jämtland Härjedalen lämnar efter samtycke från patient eller vårdnadshavare ut journalhandlingar och/eller intyg om aktuella diagnoser relevanta för bedömning av rätt till särskola. Relevant diagnos är här diagnosen psykisk utvecklingsstörning ställd enligt kriterier i ICD 10 samt lindrig, medelsvår, svår och mycket svår intellektuell funktionsnedsättning ställd enligt kriterier i DSM 5 (observera att marginell intellektuell

⁴ Psykologisk-, medicinsk-, pedagogisk- och social bedömning.

funktionsnedsättning ej ger rätt till särskola). Vid begäran av journalhandlingar och/eller intyg skall syftet med begäran tydligt framgå.

7.6 Bedömning och beslut om mottagande i grund- och gymnasiesärskolan

Bedömningarna syftar till att ge underlag till beslutande delegat att bedöma om rätt till mottagande i särskola föreligger. Bedömningar från de olika professionerna får därför ej innehålla utlåtande om lämplig skolform för barnet/eleven.

Det sakkunniga utlåtandet skall ge svar på om intellektuell funktionsnedsättning föreligger och om förutsättningar finns att nå målen i skolan eller om det finns tveksamheter kring detta.

När alla handlingar kommit in till ansvarig nämnd/delegat gör denne i utredningen en samlad analys och bedömning huruvida barnet/eleven har rätt att mottagas i grund-/gymnasiesärskolan eller ej. Delegat kan vid behov samla bedömare och förskolechef/rektor som stöd för analys och bedömning inför sitt ställningstagande.

Den samlade bedömningen om eleven har rätt till mottagande i grund-/gymnasiesärskola eller ej, delges vårdnadshavare skriftligt. Blankett om vårdnadshavares medgivande till mottagande i särskola bifogas när rätt till mottagande föreligger.

När vårdnadshavare skriftligt gett sitt medgivande om mottagande i grund-/gymnasiesärskola tar delegat beslut om mottagande. Beslutet delges vårdnadshavare med besvärshänvisning. Samtliga handlingar ska diarieföras, arkiveras och följa barnets/elevens elevakt.

7.7 Kommungemensamma blanketter

Blanketter som används i kommunerna inför ett mottagande i särskolan:

Vårdnadshavares blankett inför ansökan:

1. Vårdnadshavares ansökan om mottagande/skolbyte i grund-/gymnasiesärskolan

Skolhuvudmannens blanketter inför mottagandet:

2. Blankett för bedömningar/utredningar (generellt utformad)
3. Pedagogisk bedömning inför mottagande i grundsärskolan
4. Pedagogisk bedömning inför särskolan från förskolan
5. Medicinsk bedömning inför mottagande i särskolan
6. Psykologisk bedömning inför mottagande i särskolan
7. Social bedömning inför mottagande i särskolan

Vårdnadshavares medgivande:

8. Medgivande om mottagande i grund-/gymnasiesärskolan

Skolhuvudmannens beslut:

9. Beslut om mottagande i grundsärskolan
10. Beslut om mottagande i gymnasiesärskolan

Skolhuvudmannens uppföljning om eleven går i särskola i annan kommun:

11. Uppföljning av elev i grundsärskolan
12. Uppföljning av elev i gymnasiesärskolan

Avslut i särskolan:

13. Begäran om avslut från grundsärskolan/gymnasiesärskolan
14. Beslut om utskrivning grundsärskolan

Vid behov utarbetas nya blanketter.

De pedagogiska utredningarna bör vara aktuella och ej helst äldre än 2 år, men detta bedöms individuellt från fall till fall.

Stödmaterial:

15. Stödmaterial vid pedagogisk bedömning skola

Vid behov används Skolverkets omdömesblankett vid den pedagogiska bedömningen:

16. Skolverkets omdömesblankett grundskolan 1-5

17. Skolverkets omdömesblankett grundskolan 6-9

Information till vårdnadshavare:

Skolverkets broschyr om grund- och gymnasieskolan delges alla vårdnadshavare inför mottagande:

18. Grundskolan är till för ditt barn

7.8 Rutiner för uppföljning av mottagande i grund- och gymnasieskolan

Hos varje huvudman ska det finnas rutiner för kontinuerlig uppföljning av de elever som är inskrivna i grund- och gymnasieskolan för att säkerställa att eleven är inskriven i rätt skolform.

Vårdnadshavares önskemål om att deras barn ska avsluta grund-/gymnasieskolan skall verkställas direkt. Signaler från personal om tveksamheter till om en särskolelev tillhör grundskolan/gymnasieskolan ska skyndsamt följas upp.

Av rutinerna bör det särskilt framgå vikten av att nyinflyttade särskoleelevers rätt till mottagande i grund-/gymnasieskolan följs upp och säkerställs av den nye huvudmannen.

Uppföljningar arkiveras i elevakt.